

Bij kleurrijke Friese veerman ga je geheid met een glimlach van boord

Menno gaat de hele

RHEEL WATERSPORTEND NEDERLAND KENT MENNO SAPPÉ, tot voor zeven jaar de kleurrijke havenmeester van Langweer. Op zijn 65e stopte de Fries met dat werk. Nu zorgt hij dat landrotten aan de overkant van de Yntemasloot komen. Een dagje heen en weer met een veerman in een kapiteinsjas. „Daar kicken de vrouwen op!”

door MARIE-THÉRÈSE ROOSENDAAL

Gas geeft Menno Sappé, de gele pont stoot als een botsautootje tegen de rubberen band van de wal. Ongewone plek voor een interview, laverend van overkant naar overkant. Heen en weer, heen en weer, heen en weer...

„En twee keer in de week op en neer en het leven is goed”, zegt de Fries tegen een passagier uit Amsterdam-Zuid. Ze giechelt als een puber. De veerman lacht, het is zijn lust en zijn leven om te choqueren. En hij schuwt de dubbelzinnigheden niet.

Pet op zijn bruine buitenkop, kapiteinsjas met gouden strepen op de mouwen. „Daar kicken de vrouwen op. Je moet ze wat geven”, glundert de 72-jarige Sappé. Doceert een levenslesje: „Als je niks aan het haakje doet, zal het dobbertje nooit bewegen. Toen kapitein Vrieswijk van rederij Doeksen met pensioen ging, heb ik drie jasjes van hem gekregen.” Ongevraagd komt het wasadvies. „In de machine, op 30 graden. Nooit naar de stomerij!”

In de Friese watersportwereld is Menno Sappé een levende legende. Tot zijn 65e was hij de kleurrijke havenmeester van Langweer.

Het is zijn lust en zijn leven om te choqueren

„Altijd op mijn muziekiets, luidspreker voorop, accu achterop. Frans Bauer. Kabouter Plop voor de kinderen. Deed ik een dansje mee.”

Man om mee te lachen, maar niet om mee te spotten. Met strake hand hield de havenmeester de wind eronder bij de jeugd. „Die van 14, 15, 16 jaar, net haartjes onder de armen. Baldadig hè, losbandig. Dan vond ik het goed dat ze tot drie uur aan een pilsje voor de tent zaten. Maar dan, wegwezen, slapen. Verder kussen met een meisje? Naar de ijsbaan!” De pake van veertien kleinkinderen wist de jeugd in het gareel te houden, tot opluchting van het hele dorp. „Die belhamels zie ik nu voorbij varen,

‘Met de patrijspooten open kus je zo lekker!’

Menno Sappé (foto links), pontbaas bij de Yntemasloot. Zijn veer gaat van Gaastmeer naar It Heidenskip. Levenslesjes en grappen zijn inbegrepen. FOTO'S ANNE VAN DER WOUDE

met vrouw en kind.”

De havenbaas duldde geen overlast en geen grote bek. „Dan wordt mijn bloed soep, mijn hart prikeldraad en mijn darmen takkenbossen! Met 65 ben ik gestopt. Negen weken achtereen in touw, twee uurtjes slaap per nacht, met een hogedrukspuit de wc's reinigen. Het brak me op.”

Met veel bombarie werd hij uitgezwaaid. En daar zat hij, op zijn net gebouwde woonschip, de Boppeslach. „Mijn vrouw Marion werkt in het ziekenhuis. Had ze ouwevrijen-dagen konden we twee keer een hele maand weg. Varen, het huis mee. Maar ik kon niet tegen niks doen. En toen heeft Menno dit gepacht van de gemeente.” Hij praat graag in de derde persoon over zichzelf.

HARTJES

Onder de blauwe hemel kabbelt de Yntemasloot. Het veer gaat van Gaastmeer naar It Heidenskip. „Van acht tot acht, van april tot oktober. Anders moeten de mensen 29 kilometer omfietsen. Ik zet ze nu voor het zesde jaar over, voor één euro per persoon.” Naast de geldkist – „euro in de gleuf” – staat een bak met dropjes en één met hartjes. „Tegen zeeziekte. Gratis.” Ook inbegrepen zijn de grappen en levenslesjes.

Zeilboten varen voorbij, sloep-

jes, motorjachten: „Het is hier net de Kalverstraat.” 'Menno', wordt er geroepen door branie op een platbodem. Joviaal zwaait hij terug.

Aan de kant van Gaastmeer heeft hij pittoreske zitjes gemaakt, met bloeiende planten: „Dahlia's. Dit is mijn etalage. Kwam er gisteren een vrouw met een treurig gezicht en twee trouwringen om haar ringvinger. Dan weet je het wel. Heeft Menno gauw een grote witte bloem voor haar geplukt.” Aan de overkant wappert de Amerikaanse Stars en Stripes: „De wind was zo hard dat de Friese vlag het niet hield, de pompebléd-

den waaiden er af. Honderd euro aan flarden. Bij de kringloop in Koudum hadden ze geen Friese vlag. Wel deze. En die brengt een hoop tweeweg!”, geniet Sappé.

ZOEN

Fiets na fiets gaat van de steiger op de pont. „Die elektrische rijwielen zijn omzetverhogend voor Friesland. De toeristen komen nu een stuk verder. Eerst betalen”, zegt hij tegen een stel. „Wil je een hartje?”, vraagt hij de blonde vrouw. Ze leest de tekst op het roze snoepje, jubelt: „Een zoen!” Die haalt ze bij kapitein Menno. En natuurlijk poseert hij met

haar voor het vakantiealbum. „Close-up graag”, zegt hij tegen haar echtgenoot.

Uit Stavoren komt een ander koppel. „Is dat uw vrouw? Mooi recht in de rug is ze. En geen ról-gordijn op de heupen. Fietsen is goed! Als je zo in het dorpje moet je het hervormde kerkje in, de deur is altijd open. Daar staat een bankje, precies in de zon, en als je elkaar daar een kusje geeft, verlengt dat jullie leven. En dan haal je in het winkeltje een lekkere droge worst en ga je daarna een pils drinken op het terras...” Ze noemen hem niet voor niks de ambassadeur van Friesland.

De veerbaas spot een Zwitserse vlag achter een boot, roept met zijn luide stem in een mengelmoes van Fries, Duits en Nederlands: „Hé Zweitslerland, da bei die bergen! Und hier is alles vlak.” De Zwitsers lachen, hun mobieltjes gaan de lucht in. De pontbaas grijnst. „Mijn foto's gaan de hele wereld over.”

Van de overkant zwaait een vrouw, ze loopt naar het woonschip naast de steiger. Zijn Marion, een Limburgse, komt terug van familiebezoek. „Daar is ze weer, met kersenvlaai. Ik heb twee grote liefdes, één van achttien meter en één van anderhalve meter. Mijn schip en Marion. En met de patrijspooten open kus

Menno aan het roer. „Is dat uw vrouw? Mooi recht in de rug is ze.”

wereld over

je zo lekker! Weet je wat het goede is van een kort wijffie? Alle mooie dingen zitten dicht bij elkaar."

Liefde op het eerste gezicht was het. „Op Terschelling liep ik café Lieman binnen en daar zat ze, achter een glaasje verschaald bier. Ik dacht: ik wacht vijf minuten, als er dan geen meneer van de wc komt die mij in elkaar slaat, ga ik naast haar zitten. Ik was al acht jaar alleen, nooit naar een vrouw gekeken. Zij was acht maanden weduwe en ontvluchtte het carnaval. We bleven praten en praten. Nou moest ze nog eten en alles was dicht. Ze zei dat ze vegetariër was. Ik zei dat ik op mijn kottertje nog een pan soep had staan. Onderin heb ik er gauw de gehaktballetjes uitgevist... Op Valentijnsdag, 12,5 jaar geleden, zijn we getrouwd. Bij de Brandaris, zij in het rood, ik in mijn kapiteinsjas."

SCHOORSTEENVEGER

Daar hecht hij aan. Ooit begon hij als schoorsteenveger: „In het zwarte pak, hoge hoed op. Zien doet verkopen, zei mijn vader altijd. En het werkte. Ik had zestig man aan het werk. Rond mijn vijftigste liep het me over de schoenen, ik heb het bedrijf verkocht en werd havenmeester."

Twee bejaarde dames komen aangefietst. „Heui, daar zijn de famkes. Mien Dolly Dots!" Volle pont. Sappé zet luidkeels My Bonny is over the Ocean in. En ondanks aanvankelijk lichte géne, zingt iedereen uit volle borst mee. „De Friezen zeggen toch oan't

sjen, tot ziens", probeert een man. Sappé grijnst: „Goed dat u geen kunstgebit draagt, dan had het in de plomp gelegen!"

Terug, naar de overkant. Nu moet een Vlaming met hippe gezichtsbehaarung het ontgelden. Menno veert geamuseerd op: „Heeft u die baard al lang? Mannen bij wie het haar dwars door de kop groeit zijn heel apart."

Marion zei het al, hoofdschuddend, maar met een mix van trots en vertedering: „Hij blijft een

'Twee keer in de week op en neer en het leven is goed'

kwajongen, een Pietje Bell. Wat hij er allemaal uitflapt, ik snap niet dat hij er mee wegkomt."

Omdat die ruwe bolster zo'n hage witte pit heeft natuurlijk! Laatst stond Sappé bij ons in de ingezonden brievenrubriek. Twee mannen bedankten hem. Bij de pont waren ze tot de ontdekking gekomen dat hun vrouwen de portemonnees mee hadden. Naast een gratis overtocht, gaf de veerman ze ook nog een tientje mee voor een biertje onderweg.

Bij Menno Sappé ga je geheid met een glimlach van boord. Op de steiger staat een middelbaar stel. Zij vraagt aan de pontbaas: „Mag ik d'r op?" Sappé kijkt haar echtgenoot met een blik van verstandhouding aan. „Mooi hè, meneer, als een vrouw dat vraagt..." Gas geeft hij. En daar gaat de gele pont weer. Naar de overkant.

Menno's vrouw Marion. „Ik heb twee grote liefdes, één van achttien meter en één van anderhalve meter..."

